

La Vinyeta 1

Títol: Dibuixar les línies demarcatòries de diverses vinyetes.

Àrees relacionades: Educació visual i plàstica, Llengua.

Material: Llapis, goma, regle, tisores, pegament de barra, retoladors.

Durada: 1 sessió.

Conceptes: La vinyeta; l'aspecte extern de la vinyeta: línia demarcatòria, forma i grandària; vinyetes regulars i irregulars; vinyetes verticals i horitzontals.

Objectius:

- Identificar vinyetes de diverses línies, mides i formes.
- Dibuixar les línies demarcatòries de vinyetes diverses.
- Associar les diverses possibilitats de l'aspecte extern de les vinyetes als seus efectes expressius.

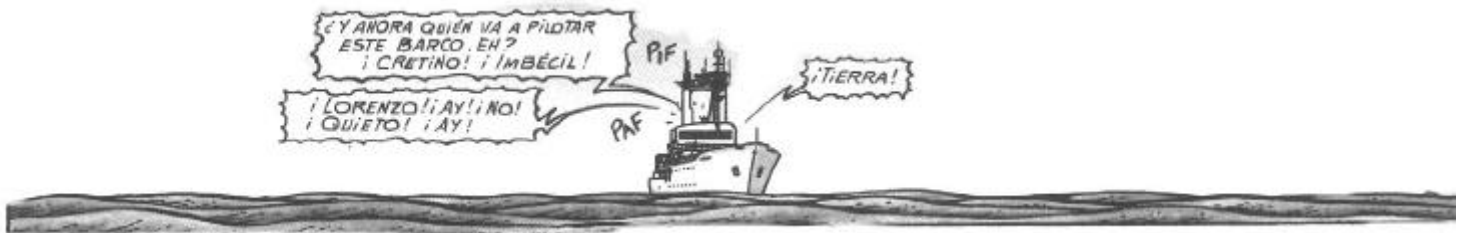
Descripció de l'activitat

- L'activitat parteix de la presentació d'una sèrie de vinyetes sense la línia demarcatòria. L'alumnat n'escollirà unes quantes o totes (a criteri del professorat) i dibuixarà la línia demarcatòria, retallarà les vinyetes, les enganxarà en un full i explicarà, perquè tenen aquella forma i no una altra, atenent al seu contingut.
- Després, han de comparar les línies que han dibuixat amb les vinyetes originals.
- Finalment, buscaran, en revistes de còmic, vinyetes que tinguin la mateixa forma i les enganxaran a sota.

Dibuixar les línies demarcatòries de diverses vinyetes.

- Observeu, atentament, les vinyetes que us mostrarà el/la professor/professora.
- Heu de dibuixar la línia demarcatòria que sigui més adient, tenint en compte el contorn de cada dibuix.
Una pista: n'hi ha de quadrades, rectangulars, rodones, trapezoidals i sense línia demarcatòria.
- Retalleu les vinyetes i enganxeu-les en un full.
- Escriviu, sota de cada vinyeta, quina forma té i expliqueu, perquè heu fet servir aquesta forma i no una altra.
- Compareu les vostres vinyetes amb les vinyetes originals.
- Busqueu, en revistes de còmic, vinyetes que tinguin la mateixa forma i enganxeu cada vinyeta sota la vinyeta que és semblant.

Dibuixeu les línies demarcatòries d'aquestes vinyetes.

• EN REALIDAD ERA UN APARATO DE GRAN POTENCIA, PERO DE DIFÍCIL MANIOBRA, SIENDO SU EFICACIA CASI NULA EN EL COMBATE. HERMANN COMUNICÓ CON SUS TRIPULANTES.....

Dibuixeu les línies demarcatòries d'aquestes vinyetes.

GLOB VAGA POR LAS CALLES DE CENTRAL CITY; SU CEREBRO PRIMITIVO ES UN TORBELLINO MIENTRAS SIGUE EL RASTRO DE LEONARDO SOPLÓN, EL PRIMER HOMBRE QUE HA VISTO EN SIGLOS... EL HOMBRE AL QUE IDOLATRA...

Compareu les vostres vinyetes amb les vinyetes originals.

EN REALIDAD ERA UN APARATO DE GRAN POTENCIA, PERO DE DIFÍCIL MANIOBRA, SIENDO SU EFICACIA CASI NULA EN EL COMBATE. HERMANN COMUNICÓ CON SUS TRIPULANTES.....

Compareu les vostres vinyetes amb les vinyetes originals.

GLOB VAGA POR LAS CALLES DE CENTRAL CITY; SU CEREBRO PRIMITIVO ES UN TORBELLINO MIENTRAS SIGUE EL RASTRO DE LEONARDO SOPLÓN, EL PRIMER HOMBRE QUE HA VISTO EN SIGLOS... EL HOMBRE AL QUE IDOLATRA...

La Vinyeta 2

Títol: La planificació: fer un àlbum de plans.

Àrees relacionades: Educació visual i plàstica. Llengua.

Material: Llapis, goma, regle, retoladors, tisores, pegament de barra, revistes de còmic, revistes diverses.

Durada: 2 sessions.

Conceptes: La vinyeta; l'enquadrament; la planificació; tipus de plans; classificació dels plans.

Objectius:

- Observar i reconèixer els diversos tipus de plans.
- Saber classificar els diversos tipus de plans.

Descripció de l'activitat:

- Com activitat prèvia, el professorat haurà d'introduir el tema de la planificació. Podeu fer servir l'explicació que s'adjunta.
- També us pot ser útil penjar a l'aula, murals amb els tipus de plans i angles i repartir a l'alumnat els murals reduïts, perquè els puguin consultar.
- L'alumnat haurà de portar a classe revistes diverses, i també revistes de còmic. Hauran de ser revistes que continguin moltes fotografies: revistes del cor, suplementos dominicals dels diaris, magazines, catàlegs, etc.
- Es tracta que retallin fotografies o vinyetes, que representin tots els tipus de plans i angles de visió. També podeu plantejar-los l'activitat només retallant fotografies. La fotografia presenta l'avantatge respecte les vinyetes que, en ser una representació més realista, la planificació és més entenedora.
- Posteriorment, enganxaran els diversos plans que han retallat, en fulls grans DIN-A3 apilats, utilitzant un full per a cada tipus de pla. Aquest àlbum els servirà de guia per a planificar les historietes que dibuixaran en activitats posteriors.

La planificació: fer un àlbum de plans.

- Heu de portar a classe revistes de còmic i altres revistes que tinguin moltes fotografies: revistes del cor, suplementos dominicals dels diaris, magazines, catàlegs, etc.
- Busqueu i retalleu fotografies que exemplifiquin tots els tipus de plans:
 - Gran pla general
 - Pla general
 - Pla sencer
 - Pla conjunt
 - Pla americana
 - Pla mig
 - Primer pla
 - Primeríssim primer pla
 - Pla de detall
- Busqueu i retalleu fotografies que exemplifiquin els següents angles de visió:
 - frontal
 - picat
 - contrapicat
 - perfil
- Enganxeu les fotografies i les vinyetes en fulls DIN-A3 apà sats. Heu d'utilitzar un full per a cada tipus de pla i angle de visió, escrivint en lletres ben grosses, els tipus de plans.
- Grapeu tots els fulls.

Ara ja teniu el vostre àlbum de plans que us servirà de guia per saber planificar les historietes que haureu de dibuixar en activitats posteriors.

La Vinyeta 3

Títol: Descobrir el pla amagat.

Àrees relacionades: Educació visual i plàstica. Llengua.

Material: Llapis, goma, regle, retoladors, pàgines de còmic, retroprojector i pantalla blanca (optatiu).

Durada: 1 sessió.

Conceptes: L'enquadrament; la planificació; tipus de plans; la seqüència.

Objectius:

- Afavorir la utilització de tots els tipus de plans.
- Identificar i utilitzar els plans propers i comprendre'n la funcionalitat.
- Identificar i utilitzar els plans llunyans i comprendre'n la funcionalitat.
- Identificar i utilitzar els plans intermedis i comprendre'n la funcionalitat.
- Utilitzar els diversos angles: normal, picat i contrapicat i comprendre'n la funcionalitat.

Descripció de l'activitat:

- Abans de fer aquesta activitat, s'introduirà el tema de la planificació i l'angulació, mostrant els diversos tipus de plans i angles.
- És molt útil penjar a l'aula, murals amb els tipus de plans i angles i repartir a l'alumnat els murals reduïts, perquè els puguin consultar.
- El professorat presentarà a l'alumnat la pàgina completa de la historieta de Tintin.
- L'alumnat haurà d'observar atentament totes les vinyetes de la pàgina, sobre tot l'anterior i la posterior al pla que falta. Es comentarà la planificació i l'acció que es veu a cada vinyeta. Col·lectivament, es comentarà com pot ser el pla que falta, tant des del punt de vista de la planificació com de l'acció representada.
- Després, individualment, cada alumne/a dibuixarà el pla amagat. Posteriorment, es compararan les vinyetes que han dibuixat amb la pàgina completa i es valoraran les solucions que han estat més encertades. Finalment, hauran de respondre, per escrit, algunes preguntes sobre l'activitat.
- Aquesta activitat dona molt bon resultat si projecteu la pàgina, perquè això us ajudarà a centrar l'atenció de l'alumnat.
- Si l'alumnat és ràpid en trobar solucions al pla amagat i en dibuixar-lo, podeu donar-los diverses pàgines o seqüències. Us en facilitem alguna de més.

Descobrir el pla amagat.

- Observeu la pàgina de còmic de Tintin. Fixeu-vos que hi ha un pla amagat.
- Observeu, atentament, totes les vinyetes de la pàgina, sobre tot l'anterior i la posterior al pla que falta.
- Comenteu, col·lectivament, quin pla i quina acció es representa a cada vinyeta.
- Comenteu quin pot ser el pla que falta i quina acció s'ha de veure.
- Dibuixeu el pla buit.
- Mireu les vinyetes que han dibuixat els vostres companys i companyes i compareu-les.
- Compareu les vostres vinyetes amb el pla de la pàgina completa.
- Contesteu aquestes preguntes:

Quin tipus de pla has dibuixat? Per què?

.....
.....

Quina acció has representat? Per què?.....

.....
.....
.....

Quin tipus de pla hi ha en el dibuix original?.....

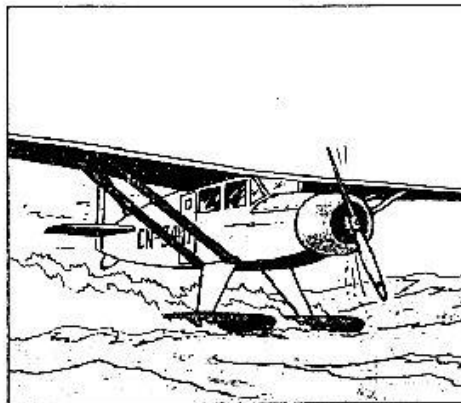
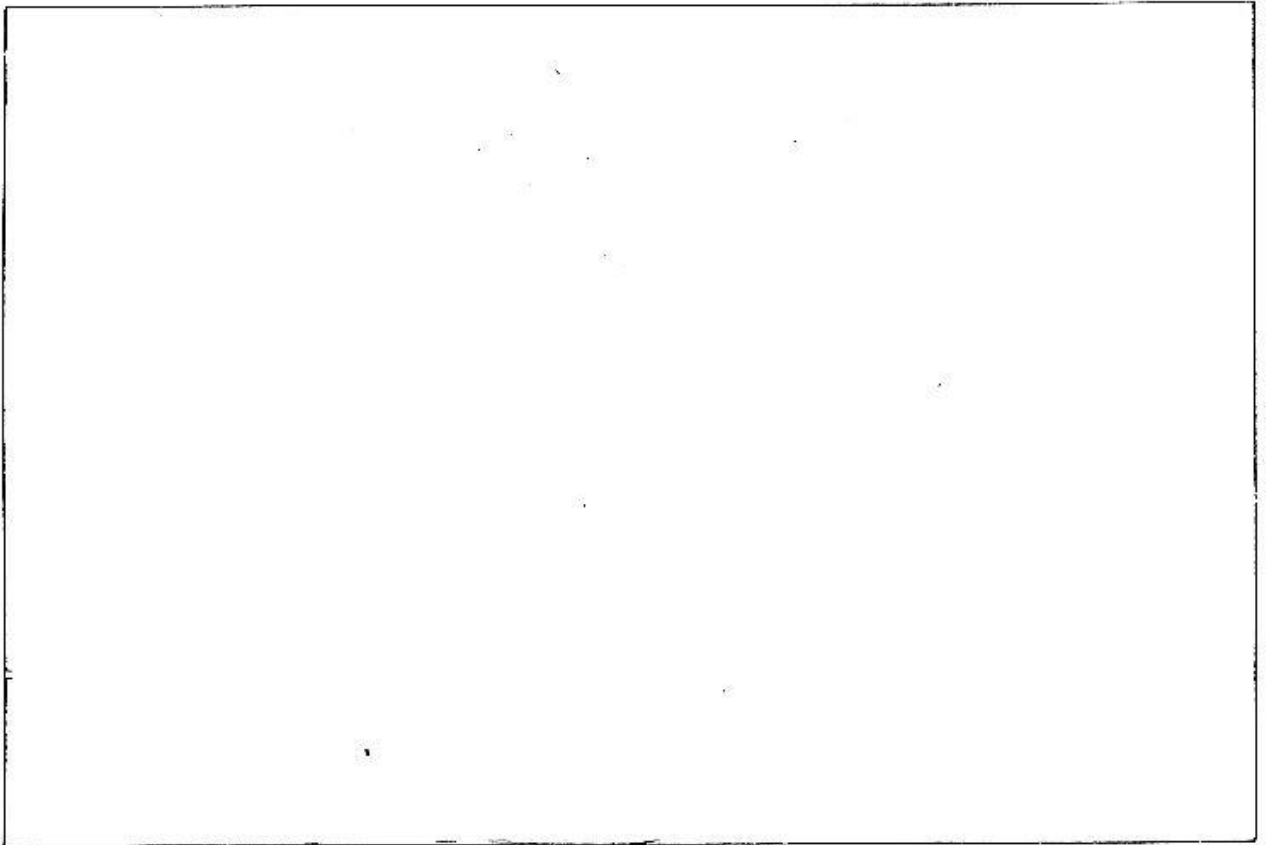
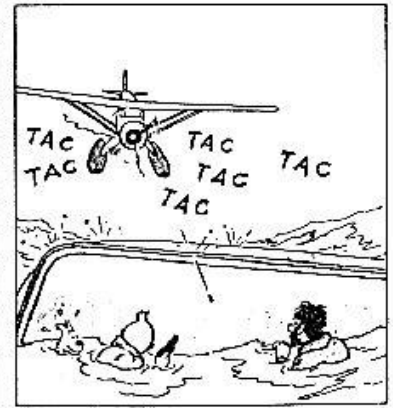
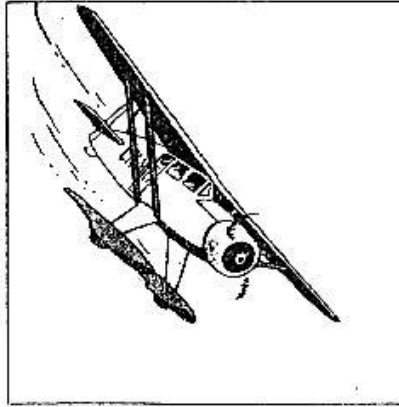
.....

Quina acció es representa en el dibuix original?.....

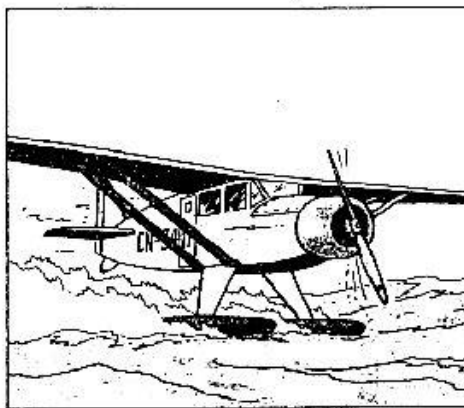
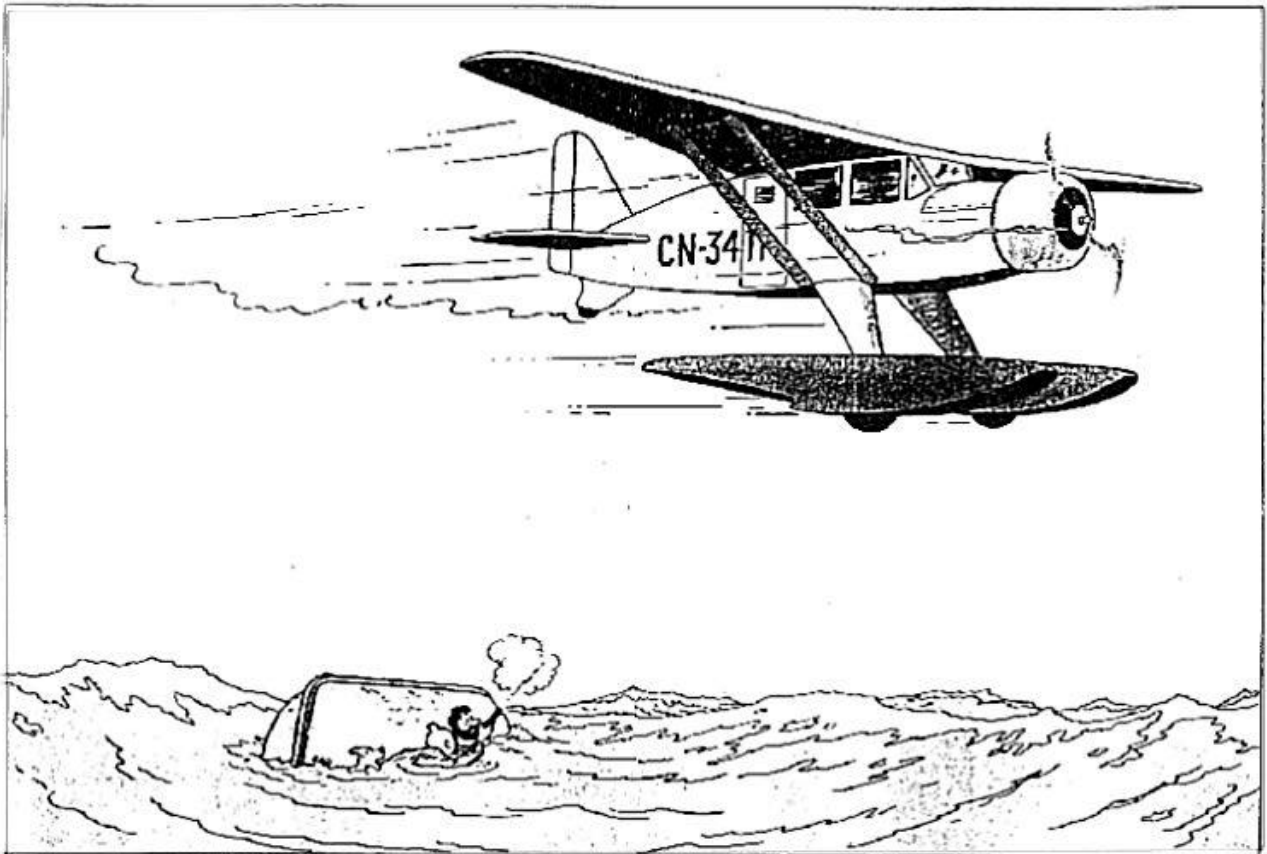
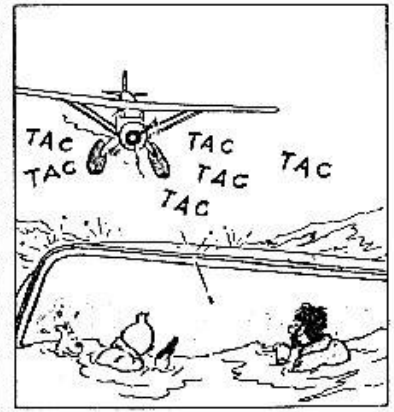
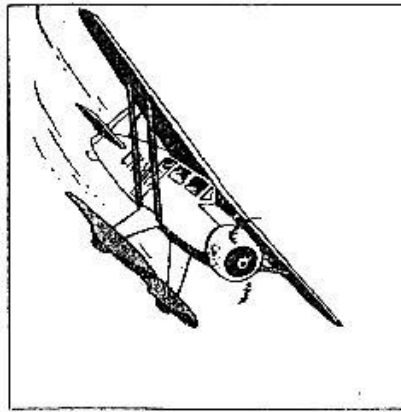
.....
.....

Creus que el pla que has dibuixat encaixa en la pàgina? Per què?.....

.....
.....

© Herge.
Editorial Juventud

© Herge.
Editorial Juventud

La Vinyeta 4

Títol: Creació d'una vinyeta.

Àrees relacionades: Educació visual i plàstica. Llengua.

Edats: Primària i primer cicle d'ESO.

Material: Llapis de grafit i de colors, gomes, retoladors negres de punta fina i de colors, bolígrafs.

Fulls plastificats de Tintin, inclosos a la maleta.

Durada: 1 sessió.

Objectius:

- Estimular la imaginació, creant una història curta a partir d'idees sorgides amb l'observació de personatges i objectes donats.
- Crear el fons i els elements necessaris per completar el quadre corresponent a una part de la situació imaginada.
- Completar una única vinyeta dins d'un espai a partir de la situació imaginada.

Descripció:

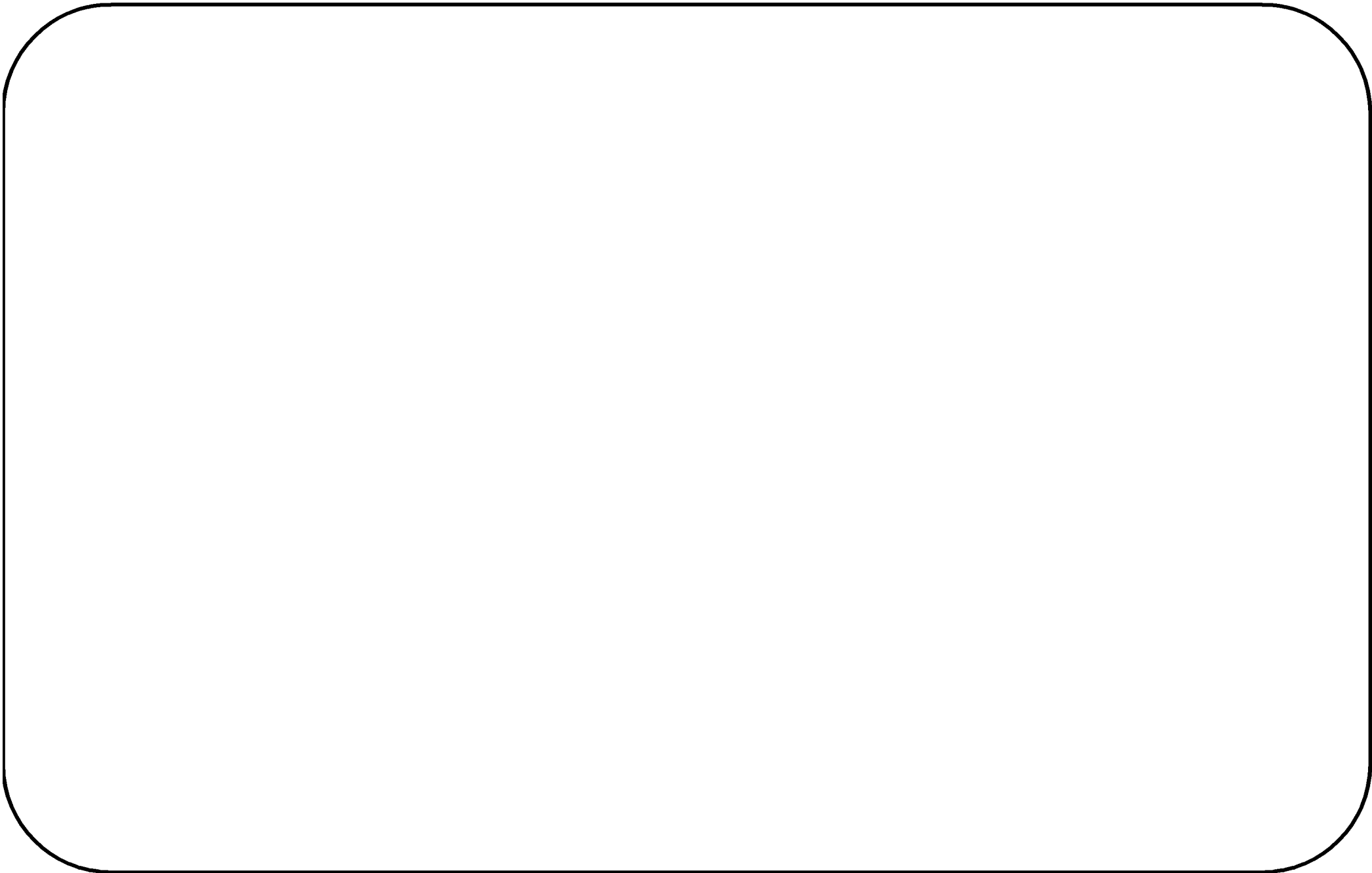
- En aquesta activitat es planteja que l'alumnat treballi per parelles. Es pot adaptar tant a primària com a secundària.
- A cada petit grup se li lliurarà un o dos fulls fotocopiats de Tintin per tal que inventin una situació determinada. Els fulls poden ser iguals per a tots els grups o diferents. Si es trien les mateixes imatges de sortida, pot ser interessant l'observació dels resultats.
- Hauran d'escriure l'argument en un full, triar una part de la narració i fer el guió corresponent a una vinyeta o quadre.
- Seguidament, es prepararà en un segon full el fons corresponent, s'enganxaran els personatges i objectes retallats i finalment caldrà posar el color, segons s'hagi previst.
- Es poden exposar els treballs acabats, i si es creu convenient fer una posada en comú dels resultats obtinguts.

Creació d'una vinyeta.

- Per fer aquest treball comptareu amb un personatge ben conegut. Es tracta de Tintin, creat per Hergé. Aquest noi és reporter i viu moltes aventures arreu del món.
- Observeu les imatges que us han lliurat i inventeu una nova aventura de Tintin.
- Escriviu la història que us inventeu, trieu la part corresponent a una vinyeta i escriviu el guió de la vinyeta.
- Heu de muntar la vinyeta:
 - Retalleu els personatges i objectes que us calguin.
 - Prepareu el fons on es desenvolupa l'acció. Caldrà tenir en compte les dimensions dels elements que heu retallat, per tant proveu a situar-los sobre l'espai de la vinyeta mentre esteu dibuixant el fons i els objectes que us faltin, perquè no us trobeu amb errors que no tinguin remei.
 - Enganxeu els elements retallats i pinteu com més us agradi la vinyeta. Segur que els resultats seran d'allò més interessants.

Títol:
Argument:

Guió				
vinyeta	tipus de pla	imatge	simbols	text

La Vinyeta 5

Títol: Mirem cap a l'horitzó.

Àrees relacionades: Educació visual i plàstica. Llengua.

Edats: Aquesta activitat es pot fer a tercer cicle de primària o primer d'ESO.

Material: Llapis de grafit i de colors, gomes, escaire, cartabó i regle, retoladors negres de punta fina i de colors, bolígrafs.

Durada: 1 sessió.

Objectius:

- Diferenciar entre perspectives correctes i errònies.
- Reconèixer els elements bàsics per a crear un dibuix en perspectiva cònica.
- Ser capaç d'elaborar paisatges rurals o urbans senzills utilitzant la perspectiva cònica.

Descripció:

- Utilitzant els exemples de la fitxa adjunta, introduïrem el concepte de *perspectiva*. Cal remarcar on es troben els punts de fuga i la línia d'horitzó. És important tenir clar que si estem veient un edifici des del carrer, no serà el mateix punt de vista que si el mirem des de dalt del terrat de la casa del davant de l'edifici, la línia d'horitzó estarà més amunt, quan més alts estiguem situats.
- Una vegada clarificats aquests aspectes previs, cada alumne dibuixarà les línies de fuga i la LH de la imatge de la finestra.
- Es pot ampliar la pràctica de trobar els punts f i la LH amb fotografies amb d'edificis, retallades de revistes.
- Finalment, quan estigui el concepte ben entès, cada alumne acabarà les dues propostes de perspectiva de la fitxa, i es farà una posada en comú per veure les dificultats trobades i els resultats obtinguts.

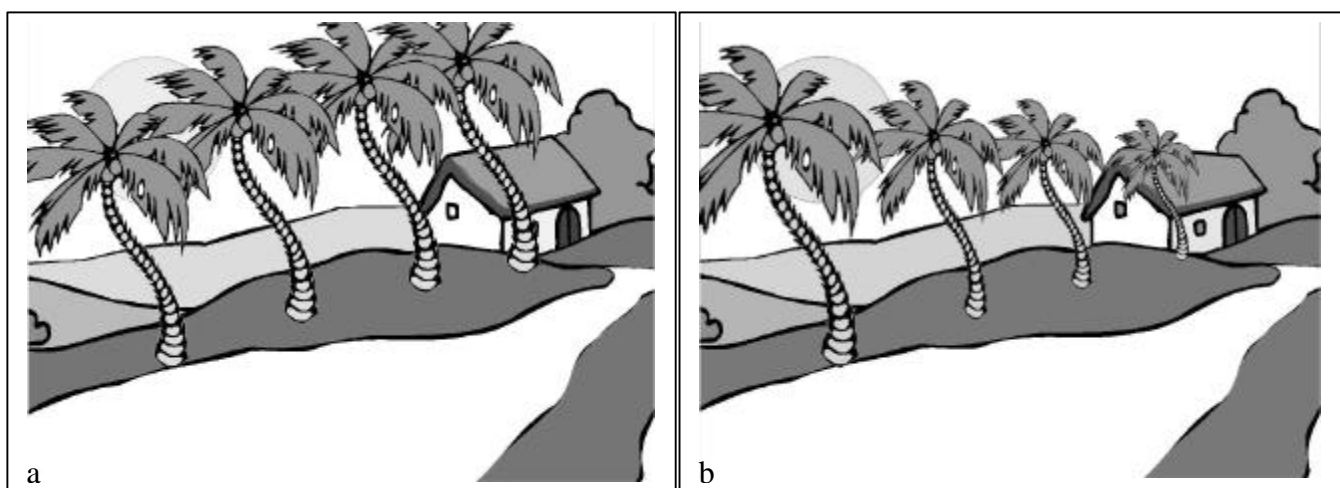
Mirem cap a l'horitzó.

Arriba el moment de mirar el paisatge. Segur que quan us heu plantejat de fer un dibuix d'un paisatge de fons, trobeu que sovint no és massa real. Com dibuixem els elements que estan lluny perquè ho sembli? Cal pensar que no veiem igual un arbre que tenim al davant que un altre de la mateixa alçada que és a l'altra cantonada. Quan més lluny, més petites veiem les coses.

Si mirant les vies del tren les poguéssim veure ben rectes, semblaria que s'ajunten al final d'on arriba la nostra vista.

Aquests efectes, ens els produeix el que anomenem *perspectiva*.

Observeu aquests dibuixos:

Quin trobeu que té més profunditat? a b Per què? _____

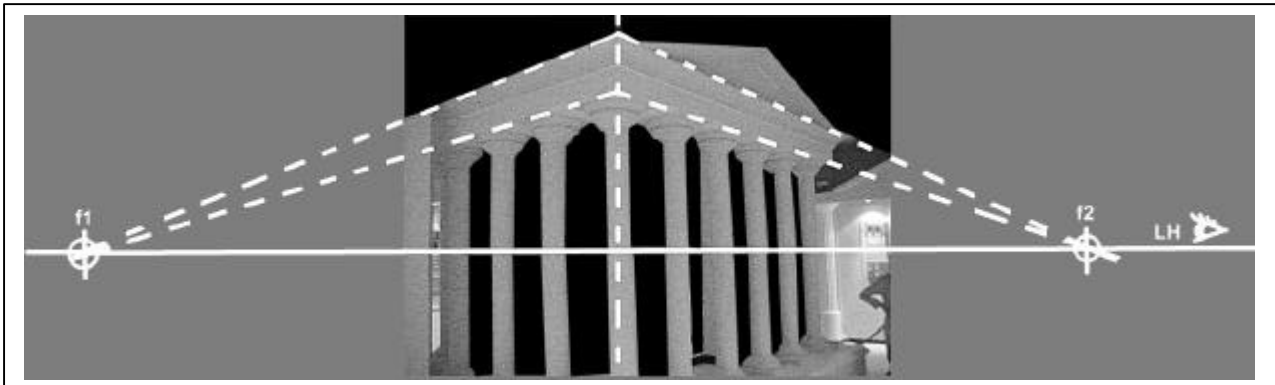
Si volem dibuixar una perspectiva correcta, hem de tenir en compte a quina alçada tenim els ulls. Aquí anirà la línia de l'horitzó (*LH*), que sempre la tenim a l'altura dels ulls. Totes les línies que se'n van lluny, s'ajunten en un punt situat a la *LH*, anomenat punt de fuga (*f*). Per dibuixar els arbres, les vies del tren, les cases, totes les línies que se'n van lluny les farem "enfocant" cap el punt *f*.

Mireu més exemples en les fotografies d'aquí sota:

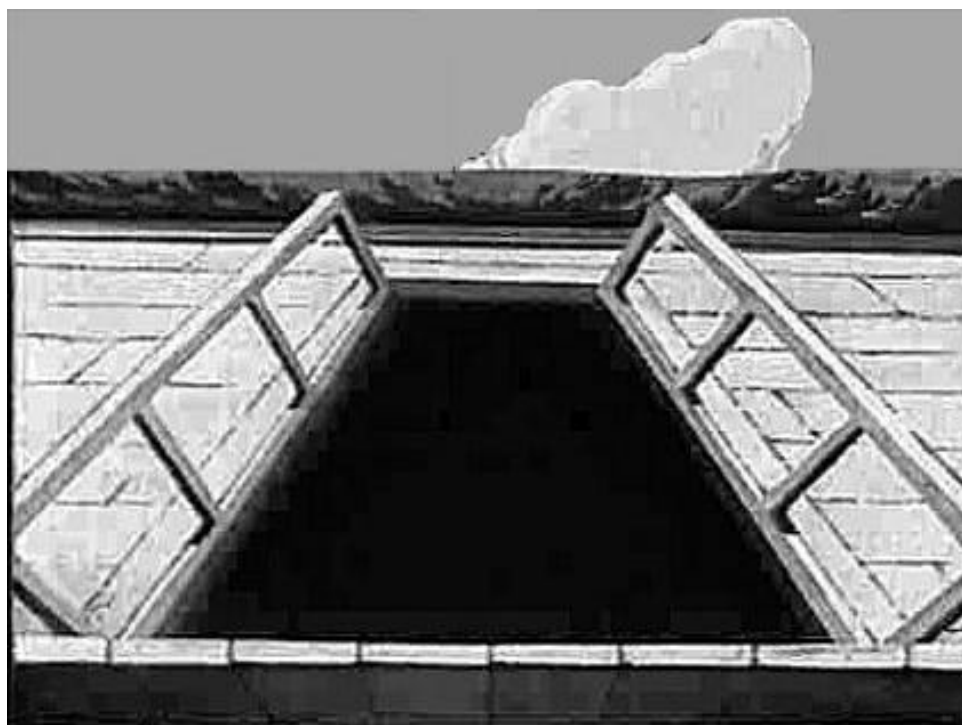

Fixeu-vos que hi ha un o dos punts (f) on s'ajunten les línies que se'ns allunyen. Aquests punts estan sempre sobre la línia d'horitzó LH. Per trobar-la només cal que dibuixem una recta paral·lela a la base de la imatge, que passi per sobre del/s punt/s f .

Sovint els punts f són fora de les fotografies, per tant, de vegades va bé enganxar-les sobre un altre paper per poder dibuixar les línies que ens calguin.

Intenteu trobar el punt f i la línia d'horitzó LH de la imatge següent. És com si estiguéssim mirant cap amunt, per tant, en aquest cas l'horitzó el tenim cap al cel.

Us animeu ara a dibuixar un parell de perspectives? Teniu començades dues cases, una amb teulada i la segona pot ser un bloc de pisos. Dibuixeu les finestres, arbres a diferents punts dels carrers, fins i tot, si us animeu algun cotxe... A veure com surten les vostres perspectives.

